

στὴς, ὥστε δυνάμεθα νὰ ἀπαλλαχθῶμεν τῆς ἐπαχθοῦς διαγραφῆς. Οὐδεμία ποιότης ἀξιέπαινος φαιδρύνει τὴν στυγεράν ταύτην εἰκόνα, πλὴν τῆς ἀνδρίας, καρτερίας, καὶ τοῦ ὑπὲρ τῆς μικρᾶς των κοινότητος ζήλου, ἃν ἡ ἐσχάτη αὕτη ποιότης, οὕτως ἐνεργουμένη καὶ ἀπευθυνόμενη, δύναται νὰ νομισθῇ ἐπαῖνου ἀξία.

Ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐθνικοὺς ἀφίνεις τώρα ὡς ἀναπολογήτους, ἐπιθυμεῖς δὲ νὰ κρίνης τὸν ἄνθρωπον, ἐξετάζων τοὺς τόπους ὅπου ἐπέλαμψε τὸ φῶς τῆς ἀποκαλύψεως. Εἶναι ἀληθές, καὶ μετὰ χαρᾶς τὸ ὁμολογῶ, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἀνύψωσε τὴν ἠθικὴν εἰς βαθμὸν πολὺ ἀνώτερον παρ' ὅσον ποτὲ ἀνυψώθη εἰς τὸν ἐθνικὸν κόσμον. Πανταχοῦ ἐβελτίωσε τὸν χαρακτῆρα καὶ ἐπολυπλασίασε τὰς ἀναπαύσεις τῆς κοινωνίας, τῶν πτωχῶν μάλιστα καὶ τῶν ἀδυνάτων, τὴν ὁποίους ἀπ' ἀρχῆς ὑπεσχέθη ὅτι λαμβάνει ὑπὸ τὴν ἐδικήν του προστασίαν. Καθὼς ὁ θεὸς θεμελιωτὴς αὐτοῦ « βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους, » οὕτω καὶ ὁ Χριστιανισμὸς ἐπιχέει ἀναρίθμητα ἀγαθὰ ἐπὶ μυριάδας, οἵτινες λαμβάνουν τὰς δωρεάς του, ἐνῶ λησμονοῦσιν ἢ ἀρνοῦνται τὴν δυνάμιν του, καὶ ἐξουθενοῦσι τὴν αὐθεντίαν του. Καὶ εἰς ταύτην ὅμως τὴν εὐτυχεστέραν θέσιν, θέλομεν ἀνακαλύψει παμπληθεῖς ἀξιοθρηνητοὺς ἀποδείξεις τῆς διαφθορᾶς τοῦ ἀνθρώπου. Μάλιστα δὲ ἡ διαφθορὰ αὕτη θέλει κατασταθῇ τώρα ἔτι προφανεστέρα καὶ ὀλιγώτερον ἀπαρνήσιμος. Διότι ποῖους φραγκοὺς δὲν ὑπερπηδᾷ τώρα; Ποῖα ἐλατήρια δὲν καταπαλαίει;

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΚΑΙ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΜΕΘΗΣ.

(ὑπὸ Ἰατροῦ Σαμίου.)

ΜΟΔΟΝΟΤΙ ἀληθεύει ἐν γένει ὅτι « ὀμιλῶντες κακαὶ φθείρουσιν ἡθὴ χρηστὰ, » εἶναι ὅμως ἐξίσου παρατηρημένον ὅτι ὅσοι συναναστρέφονται τοὺς μεθύσους δὲν γίνονται ἐξ ἀνάγκης οἰνόληπτοι, ἀλλὰ χρειάζεται, ὡς φαίνεται, νὰ συνδράμῃ εἰς τὰς ἐξωτερικὰς περιστάσεις των καὶ ἰδιαίτερός τις διοργανισμὸς τοῦ σώματος διὰ νὰ προκόψωσιν εἰς τὴν οἶναφλυγίαν. Καθότι βλέπομεν καθημέραν ἀνθρώπους, αἱ ὁποῖοι ἐνδιαϊτῶνται εἰς καπηλεῖα καὶ τραπέζας τῶν μεθύσων νήροντες, ἐνῶ ἄλλοι μὲ τὴν αὐτὴν, ἢ καὶ καλῆτέραν ἴσως ἀνατραφὴν, καὶ πολλὰκις μὲ ὅλας τὰς φιλικὰς ἀποτροπὰς καὶ ἠθικὰ ἐμπόδια, ἀποβαίνουν ὅλον τὸ ἐναντίον, ὥστε πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι οὗτοι αἰσθάνονται ἡδονὴν τινὰ εἰς τὴν ῥόφησιν καὶ τὸν ἐσωτερικὸν ἀναδρασμὸν τῶν μεθυστικῶν ποτῶν, ἄγνωστον εἰς τοὺς πρώτους. Ὅθεν, χωρὶς νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν ἰσχυράν ἐπιβρῶν τῶν φαύλων συναναστροφῶν εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ μεθύσου, ἐμποροῦμεν εὐλόγως νὰ τὸν θεωρήσωμεν ὡς πραιοκισμένον μὲ ἰδιαίτερόν τινα νευρικὸν ὀργανισμὸν διὰ τὴν ῥοπὴν του εἰς τὴν ἀκρασίαν, ἀπαράλλακτα καθὼς ἀπο-

νέμομεν ἐμφυτόν τινα κλίσιν εἰς τοὺς περιβλέπτους δι' ὅποιανδήποτε ἀρετὴν.

Μερικοὶ γίνονται μέθυσοι ἐκ προαιρέσεως, ἄλλοι δὲ ἐξ ἀνάγκης· οἱ πρῶτοι ἀγαποῦν φυσικὰ τὰ ποτὰ, συνήθως ἔχουν αἱματώδη κράσιν, ἀδέξιον νοῦν εἰς τὸ συλλογίζεσθαι, καὶ κτηνώδεις καὶ χαμερπεῖς ὀρέξεις· αἱ μυῶδεις ἴνες των εἶναι ἐν γένει ἔντονοι καὶ ἀνεπτυγμένοι, καὶ διαχέεται τὸ πρόσωπόν των ἀπὸ εὐθυμίαν σχεδὸν πάντοτε, ὑπεραγαποῦν δὲ τὰς θορυβώδεις κραυγὰς τῶν θιάσων, ὥστε οἱ τοιοῦτοι ἐμποροῦν εὐλόγως νὰ ἀποδώσωσιν ὅλας τὰς δυστυχίας των εἰς τὴν ἐμφυτον ἀγάπην τῆς φιάλης.

Ὁ ἐξ ἀνάγκης μέθυσος δὲν εἶναι ἴσως τόσον ἐπιβρεπὴς εἰς τὴν ἀκρασίαν· αὐτὸς ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ καὶ κάποιαν χρηστότητα ἡθῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφθασε νὰ ἐμπέσῃ εἰς δυστυχίας, καὶ ὁ νοῦς του συμβαίνει νὰ μὴν ᾔναι θεμελιωμένος εἰς ὁρὸν θρησκευτικὸν αἴσθημα, ἀντὶ νὰ ἀντέχῃ γενναίως εἰς τὰ δεινὰ, προσπαθεῖ νὰ κατακλύσῃ τὴν λύπην του μὲ τὸ ποτόν. Ὑπερβολικὴ εὐκισθησία, νοητικὴ χαλύνσις ἐν μέρει, καὶ ἡ συχνὴ ἀναπόλησις τῆς συμφορᾶς του τὸν παροτρύνουν εἰς τὴν ἀκρασίαν. Ἡ μέθη εἰς τὸν τοιοῦτον εἶναι συνέπεια, ἀλλ' ὅχι αἰτία τῶν δυστυχιῶν του. Καταφεύγει δὲ εἰς αὐτὴν κατὰ μόνας, καὶ ἀναλίσκεται ἐν παραβύσῳ. Αὐτὸς συχνὰ ἀποθνήσκει, κατὰ τὴν συνήθη φράσιν, « ἀπὸ κακῆν καρδίαν, » πρὶν ἢ βλαφθῇ ἡ υγεία του ἀπὸ τὴν ἀκρασίαν, ἢ ἀναπτυχθῇ ὀργανικόν τι πάθος εἰς κἀνὲν ζωτικὸν μέρος, ἢ πάθῃ τὸ λογικόν του ἀπὸ παραφροσύνης.

Πολλοὶ γίνονται μέθυσοι ἀπὸ ὑπερβολικὴν καὶ ἄκριτον συγκατάβασιν ἐκ μέρους τῶν γονέων των εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν. Συνειθίζουν μερικοὶ γονεῖς νὰ προσφέρωσιν οἶνον καὶ οἰνόπνευμα εἰς τὰ τέκνα των μὲ τὴν ἀπατηλὴν ιδέαν ὅτι οὕτως ἐνδυναμόνουν τὰ σώματά των, ἀλλὰ μὲ τοῦτο ἄλλο δὲν κατορθοῦν εἰμὴ νὰ τὰ προγυμνάζωσι τακτικὰ εἰς τὴν οἶνοφλυγίαν. Οἱ εὐδοκιμώτεροι αἰσῶδοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τρέχουν κίνδυνον νὰ γίνωσι μέθυσοι, καὶ μάλιστα ἂν τύχῃ νὰ ᾔναι φυσικὰ εὐθυμοὶ καὶ φαιδρῶ χαρὰκτῆρος. Οἱ εἰς μεγαλοπόλεις ἐνδιαϊτῶμενοι ἐργάται καὶ βάνουσοι ὑπόκεινται μᾶλλον εἰς τὴν μέθην, παρὰ αἱ γεωργοὶ καὶ ὅσοι κατοικοῦν εἰς ἐξοχὰς. Οἱ οἰκέται τῶν πλουσίων, οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος κάπηλοι, οἱ μουσικοὶ καὶ οἱ ὑποκριταὶ τῶν θεάτρων καταντοῦν συνήθως εἰς τὴν οἶνοφλυγίαν. Μερικοὶ διδάσκουν ἀφρόνως εἰς τὰς συζύγους των τὴν μέθην, παρακινοῦντες αὐτὰς νὰ γευθῶσι μεθυστικὰ ποτὰ, τὰ ὁποῖα ἀρέσκουν εἰς αὐτοὺς. Αἱ γυναῖκες ἀποκοτοῦν τὴν ἑξὶν ταύτην ἐνίοτε καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς γαλακτοτροφίας, παρακινούμεναι ἀπὸ ἄλλας μὲ τὴν σφαλερὰν ιδέαν ὅτι ὁ οἶνος δυναμόνει τὸ γάλα των, καὶ

παχύνει τὸ νήπιον, τάληθές δὲ εἶναι ὅτι τὰς κάμνει χονδροειδεῖς τὴν ὄψιν, ἀλλοιώνει τοὺς ὑγίεις χυμοὺς τοῦ γάλακτος, καὶ συχνὰ γίνεται αἰτία μελλούσης ἀκрасίας πάντῃ ἀνοικείου εἰς τὸ φύλόν των.

Εἶναι δὲ καὶ τόσον ἀληθές, ὅσον περιέργον, ὅτι τὰ τέκνα μεθύσων γονέων πολλάκις γίνονται ἡλίθια, ἢ ἀποβαίνουν κακοήθη, καὶ συνήθως τὰ σώματά των εἶναι ἰσχνὰ, γίνονται δὲ θύματα τοῦ ὑδροκεφάλου, στηθικῶν ἢ γαστρικῶν νόσων, ἢ ἀποθνήσκουν ἀπὸ χοιραδικὰ πάθη τῶν μεσεντερικῶν ἀδένων ἢ τῶν ἀρθρώσεων εἰς τὴν νηπιότητά των, ὥστε ἡ παρατήρησις τοῦ Κυνικοῦ φιλοσόφου πρὸς τὸ ἡλίθιον μειράκιον, «Ὁ πατήρ σε μεθύων ἔσπειρεν,» ἦτον ὀρθή, ἂν ὄχι τόσον φιλάνθρωπος. Ἀναλογιζόμενοι τὰς τοιαύτας συνεπειὰς ὅσοι ἐκ τῶν γονέων ἔχουν σπινθῆρά τινα ἡθικῆς τιμιότητος θέλουν παύσειν ἀπὸ ἕξιν, τῆς ὁποίας τοὺς πικροὺς καρποὺς μέλλουν ἀφεύκτως νὰ κληροδοτήσωσιν εἰς τοὺς ἀπογόνους των.

Ἄλλ' αἱ συνέπειαι τῆς μέθης εἶναι λυπηραὶ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους θιασώτας τῆς, καθὼς θέλει φανῇ ὅταν ἀναλύσῃ τις τὰ φυσιολογικά τῆς φαινόμενα. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς εὐωχίας γαλήνιόν τι αἶσθημα διαχέεται εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ οἰνοπότου, καὶ ἡ ψυχὴ του εὐφραίνεται εἰς εὐάρεστον τινα ἀταρξίαν. Βαθμηδὸν αἰσθάνεται τρυφερόν τι σφύριγμα εἰς τὰ ὦτα, ὡσάκις παύσιν αἱ ὀμιλίαι. Τὸν φαίνεται ὅτι φέρει τὴν κεφαλὴν ἐλαφροτέραν παρὰ τὸ σῆνυθες εἰς τοὺς ὤμους του, καὶ ἐν εἶδος σκοτοδινίας λεπτοτέρας παρὰ τὴν ἀραιότεραν ὀμίχλην τῆς αὐγῆς ἐμποδίζει τοὺς ὀφθαλμοὺς του ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπωσιν εὐκρινῶς τὰ ἀντικείμενα. Τὰ φῶτα τῶν λύχνων ἀρχίζουν νὰ χορεύωσι, καὶ φαίνονται πολλαπλάσια. Αἰσθάνεται γλυκύθυμόν τινα θερμότητα περὶ τὴν καρδίαν. Ἡ φαντασία του ἐκτείνεται, καὶ πληροῦται ἀπὸ ποικίλας ἡδονικᾶς εἰκόνας. Τώρα γίνεται εὐγλωττος, καὶ ἐκφράζει ἐνθουσιωδῶς τοὺς ἐνδομύχως ἀναπτερούμενους συλλογισμούς του. Ἡ ψυχικὴ ἀγαλλίασις τοῦ μεθύσου ἤδη συνίσταται εἰς μίαν καθολικὴν εὐαρέσκεϊαν μὲ τὸν ἑαυτὸν του καὶ μ' ὅλον τὸν κόσμον, δὲν συλλογίζεται πλέον δυστυχίας, ἀλλ' ἐντρυφᾷ εἰς προσωρινὴν μακαριότητα. Ἡ εὐδαιμονία του ἐκορυφώθη, καὶ ἡ ἐκστασις του εἶναι ὀλοσχερής. Ὁ ἐγκέφαλος εὐρίσκεται εἰσέτι εἰς κάποιαν εὐταξίαν, ἐσυγκινήθη μὲν κατὰ τι, ἀλλ' ἡ δύναμις τοῦ συλλογίζεσθαι μὲ ὀρθότητά τινα δὲν ἐξέλειψε. Εἰς ταύτην τὴν ἐποχὴν ὁ μέθυσος ἐκμυστηρεῖται τὰ ἐνδόμυχα τῆς ψυχῆς του. Αἱ καλὰ ἢ κακαὶ του ποιότητες προκύπτουν ἀνυποστόλως, καὶ τώρα ἀρμόζει τῶν παλαιῶν τὸ «Ἐν οἴνῳ ἀλήθεια» διότι ἡ ἀνθρώπινος καρδιά ἐμπορεῖ νὰ κατοπτρευθῇ καθαρὰ. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις ὁ φιλόνεικος

διαπληκτίζεται, ὁ ἀκόλαστος ἐρωτομανεῖ, ὁ μεμφίμοιρος παραπονεῖται, ὁ ἄσωτος σπαταλᾷ, ὁ δὲ φιλάργυρος δένει σφιγκτότερα τὸ βαλάντιόν του, καὶ ἀνακυκλεῖ τόκους ἐπὶ τόκων. Ὅσοι ἔχουν τρυφεράν καὶ συμπαθητικὴν ψυχὴν καταφέρονται εὐκόλως εἰς δάκρυα μὲ τὴν ὄψιν λυπηρῶν ἀντικειμένων, ἢ ἀπὸ τὸ ἄκουσμα οἰκτρᾶς τινος διηγήσεως. Ἡ μέθη, ὡς φαίνεται, αὐξάνει τὴν εὐαισθησίαν των εἰς γελιωδὴ βαθμόν, ὥστε, ἂν οἱ τοιοῦτοι τύχῃ νὰ ἔχωσι καὶ ζωηράν φαντασίαν, πλάττουν ἰδανικὰς δυστυχίας, κλαίοντες ὅτι δῆθεν ἔχασαν τὸν πρὸ εἴκοσι ἢ καὶ τεσσαράκοντα ἐτῶν ἴσως ἀποθανόντα συγγενῆ, ἢ φίλον, ἢ ὀδυρόμενοι διὰ τὰς πολλὰς ἀμαρτίας των. Ἡ τοιαύτη κατάστασις τῶν μεθύσων εὐστοχώτατα ὠνομάσθη «Κρασσοκατάνυξις.» Ἄλλ' ὁ οἰνόληπτος μετ' ὀλίγον δὲν δύναται νὰ ἀνθῇ εἰς σφοδράν τινα κλίσιν τοῦ νὰ λαλῇ ἀσυνάρτητα, μολονότι συναισθάνεται καλῶς ὅτι φλυαρεῖ. Ἀνοηταίνει δὲ καὶ εἰς πολλὰς του πράξεις, καίτοι γνωρίζων ὅτι φέρεται ἀπρεπῶς, διότι ἡ δύναμις τῆς βουλήσεως, ἡ δύναμις ἐκείνη ἣτις ὑποτάσσει τὴν βούλησιν εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, παρελύθη ὅλως διόλου. Ἡ ἡδονικωτέρα ἐποχὴ τῆς μέθης, ὡς φαίνεται, εἶναι πρὶν ἀρχίσῃ ἡ πολυλογία· ὅταν δὲ ἀπαξ ἐπέλθῃ αὕτη, ὁ ἄνθρωπος εἶναι τῶντι ἀξιογέλαστος, καὶ ἡ εὐθυμία του, μολονότι ταραχωδεστέρα, δὲν εἶναι πλέον ἡδονικὴ. Κατ' ἀρχὰς ἡ μέθη γίνεται μὲ κάποιον αἶσθημα λογικότητος, ἐπὶ τέλους ὅμως ἀποβαίνει ζωώδης, διότι τώρα ἡ σκηνὴ καταντᾷ παχυλὴ. Ἡ φαντασία τοῦ μεθύσου διαστρέφεται ἀπὸ τὰς πλέον ἀλλοκότους εἰκόνας, καὶ ἀντὶ νὰ μετριάσῃ τὸ ποτόν του, αὐτὸς ῥοφᾷ ἀπληστότερα, καὶ ἐν ποτήριον διαδέχεται τὸ ἄλλο μὲ πλειοτέραν δραστηριότητα. Ὁ ἐγκέφαλός του σκοτοδινιᾷ, τὸ φῶς τῶν λύχνων τὸν φαίνεται πορφυρόχρουν, πράσινον, ἢ κίτρινον, καὶ ἐνῷ φέγγουν δύο ἢ τρία φῶτα μόνον ἐπὶ τῆς τραπέζης, αὐτὸς βλέπει ὀλόκληρον δεκάδα. Περὶ τὰ τέλη ἡ ὀμιλία γίνεται παχυλὴ, καὶ ἡ χρῆσις τῆς γλώσσης κατὰ μέγα μέρος χάνεται, τὸ στόμα μένει ἡμίκληιστον, καὶ ἡ φυσιογνωμία τοῦ προσώπου ἡλίθιος, ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοὶ χάνουν τὴν ζωηρότητά των, καὶ περιστρέφονται κάθυγροι. Φαντάζεται δὲ συνήθως ὅτι ἐνώχλησέ τινα τῶν περὶ αὐτόν, καὶ προσφέρει γελιωδὴ ἀφρονίαν ἀπολογιῶν. Συχνὰ ἐκλαμβάνει ἄλλον ἀντ' ἄλλου, καὶ τοὺς ἀπόντας, ἢ πρὸ πολλοῦ ἀποθανόντας φίλους του ὡς παρόντας. Ἡ δύναμις τῶν μυῶνων, ἣτις εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς οἰνοποσίας εἶχεν αὐξήσει, τώρα ἐκλείπει σχεδὸν ὀλότελα, ὥστε μόλις εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ περιπατήσῃ στερεὰ, ἀλλὰ κλονεῖται ἀπὸ ἐν εἰς ἄλλο μέρος. Ἐν τοσοῦτῳ αὐτὸς δὲν αἰσθάνεται τὴν χαύνωσίν του, ἀλλ' ἐνῷ τὰ παρᾶξενά του

κινήματα προξενούν γέλωτα εἰς τοὺς περιεστῶτας, ἐκεῖνος φρονεῖ ὅτι περιπατεῖ γιγαντιαίοις βήμασι· ὅταν δὲ δοκιμάσῃ νὰ τρέξῃ, νομίζει ὅτι προχωρεῖ μὲ καταπληκτικὴν ταχύτητα. Τὰ μέλη τέλος πάντων ἀδυνατοῦν νὰ βαστάσωσι τὸ βάρος τοῦ σώματος, ὅθεν πίπτει καὶ ἐξαπλοῦται κατὰ γῆς ὅπου φθάσῃ, καὶ ἀμέσως καταφέρεται εἰς ὕπνον ἢ χάρον βαθύν, ἀναπνέων μὲ ἀποπληκτικὸν ῥόγχον τοῦ λάρυγγος τὰς ἐξατμίσεις τῶν εἰσφορηθέντων ποτῶν, ἢ ἐκκενῶν ἀμφοτέρωθεν ἐνίοτε τὰ περιεχόμενα τῆς κοιλίας χωρὶς αἰσθήσιν. Ὅποια κατάστασις διὰ λογικὸν ὄν ἐναδρυνόμενον εἰς τὰ προτερήματά του, ὅτι «κατὰ τὴν μορφήν καὶ κίνησιν εἶναι τόσοι περικαλλεῖς καὶ θαυμάσιος, ἰσάγγελος κατὰ τὰ ἔργα, εἰς τὴν διάνοιαν ὡς Θεὸς, ὁ ὠραῖσμός τοῦ κόσμου, καὶ ἡ κορωνὶς τῶν ζώων!!»

Ἄν τυχὸν αἱ αἰσθήσεις τοῦ μεθύσου δὲν ἀποκαρθῶσιν ὀλοτελῶς εἰσέτι, μόλις βάλλει τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ προσκέφαλον, καὶ κυριεύεται ἀπὸ σφοδρῶς παλμούς τῆς καρδίας, αἰσθάνεται δὲ μὲ πόνον παταγώδεις ἤχους εἰς τὸν ἐγκέφαλον, καὶ φαντάζεται ὅτι ἀκούει μακρόθεν τὴν ἀμυδρὰν ἠχὴ τῶν κραυγῶν καὶ τοῦ γέλωτος τῶν συνθιασῶν του, ἑωσοῦ ἡ σκοτοδινίασις κορυφωθῇ, καὶ ὁ μέθυσος ἐμπέσῃ εἰς ληθαργικὸν ὕπνον. Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς μέθης τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἀντέχει καλῆτερα εἰς τὸ ψύχος, ὥστε συμβαίνει νὰ κεῖται δι' ὥρας ἢ καὶ ὀλόκληρον νύκτα ἐπὶ τῆς χιόνος ὑπαίθριος πολλάκις χωρὶς βλάβην. Ὑπομένει δὲ ὀδυνηρὰς πληγὰς καὶ ἀκρωτηριάσματα χωρὶς πόνον κατὰ τὸ φαινόμενον. Συνήθως ἀνανήφει ἀπὸ τὴν μέθην ἂν τὸν περιχύσῃ τις αἶφνης μὲ ψυχρὸν ὕδωρ, ἢ πέσῃ ἀπερισκέπτως εἰς τὴν θάλασσαν. Σφοδρὰ ψυχικὰ πάθη προξενοῦν τὸ ἴδιον ἀποτελεσμα, καθὼς λόγου χάριν ἡ συναίσθησις ἐπικειμένου τινος κινδύνου, ἢ ἡ ἐξαφνὸς κοινοποίησις χαροποιῶν ἢ λυπηρῶν εἰδήσεων.

Τὴν ἐπαύριον ὅταν ἀνανήψῃ ἀπὸ τὴν κτηνώδη κατάστασίν του, εὐρίσκει ἑαυτὸν πυρέσσοντα. Αἱ παλάμαι τῶν χειρῶν του εἶναι κατὰξηροι, πάσχει ἀπὸ κεφαλαλγίαν, κυριεύεται ἀπὸ ὑπερβολικὴν δίψαν, ἡ γλῶσσά του εἶναι ὑπόλευκος, ξηρὰ καὶ τραχεῖα, τὸ δὲ στόμα στεγνόν, καὶ πονεῖ ὁ λαιμός. Οἱ πρότινων ὥρων ζωηροὶ καὶ πυριφλεγεῖς ὀφθαλμοὶ του τώρα εἶναι πλήρεις χανόντητος, ἡλίθιοι, καὶ ἀνικανοὶ νὰ ὑποφέρωσι τὸ φῶς. Ἡ ἄλλοτε ἐρυθρόχρους, φαῖδρὰ, καὶ εὐθυμὸς μορφή του προσώπου μετεβλήθη εἰς χλωμότητα καὶ κατῆφειαν, σημεῖον τρανὸν τοῦ πνευματικοῦ ἅμα καὶ σωματικοῦ ἐκνευρισμοῦ. Τώρα μελαγχολεῖ καὶ ἀναπολεῖ μὲ θλίψιν τὰ γενόμενα τῆς παρελθούσης ἐσπέρας, καὶ ὁμολογεῖ μὲ συντριβὴν καρδίας τὴν ἀνοιαν τῆς διαγωγῆς του, ὑπόσχεται δὲ

μεθ' ὅρκου ὅτι ποτὲ δὲν θέλει μεθύσειν οὕτω, καὶ ζητεῖ ἀνυπομόνως ὕδωρ νὰ σβύσῃ τὴν δίψαν του. Εὐτυχὴς τῶνόντι ἤθελεν εἶσθαι ὁ τοιοῦτος, ἂν ἡ μετάνοια καὶ ἀπόφασίς του μείνωσιν ἀκλόνητοι, διότι ὅσα ἔπαθεν εἰς τὴν πρώτην ἴσως ἀπόπειραν τῆς οἰνοποσίας εἶναι μὴδὲν ὡς πρὸς τὰ δεινὰ, τὰ ὅποια θέλουν τὸν κατατρέχειν ἐν ὅσῳ ζῇ, καὶ θέλουν τὸν φέρεϊ παράκαιρα εἰς τὸν τάφον, ἂν ἀφεθῇ νὰ τὸν κυριεύσῃ ὁ δαίμων τῆς μέθης. Ἀπὸ τὴν ἐπανειλημμένην κατάχρησιν τῶν μεθυστικῶν ποτῶν ἔχει νὰ προσμένῃ φλογώσεις τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῶν μεμβρανῶν του, πλευριτίδας, γαστρίτιδας, ἡπατίτιδας, ἱκτερον, ὕδρωπα, διαβήτην, ἀρθρίτιν, δυσπεψίαν, καὶ τέλος πάντων στέρησιν καὶ αὐτοῦ τοῦ λογικοῦ ἀπὸ τὴν Τρομῶδῃ καλουμένην μανίαν, ἥτις, ἀφοῦ τὸν κάμῃ οἰκτρὸν θέαμα μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, συχνὰ σβύνει καὶ τὸν σπινθῆρα τῆς ζωῆς, καὶ τὸν στέλλει εἰς τὸ φοβερὸν Βῆμα τοῦ Πλάστου τοῦ κτηνώδους καὶ ἐλεεινὸν πνεῦμα πρὸς καταδίκην ἀναπόφευκτον καὶ αἰώνιον.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΠΕΡΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

ἘΧΟΜΕΝ ὑπ' ὅσιν Λόγον ἐκφωνηθέντα εἰς τὸ Γυμνάσιον τῆς Σύμης τὴν 18ην Ἀπριλίου τοῦ 1843, καθ' ἣν ἡμέραν ἔγεινεν ἡ ἐναρξὶς τῶν μαθημάτων, παρὰ τοῦ Κυρίου Νικάνδρου Φιλαδέλφου.

Ὁ Λόγος οὗτος πραγματεύεται συνοπτικῶς περὶ τῶν ἐμποδίων, ὅσα πολλάκις ἀπαντᾷ ἡ κοινὴ αἰσθησις καὶ διάδοσις τῆς παιδείας, ἀνάγων αὐτὰ εἰς δύο, τὰ ἐκ τῆς προαιρέσεως καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν μέσων.

Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἐκ τῆς προαιρέσεως ἐμποδίων, ὀλίγοι, μᾶς φαίνεται, ὑπάρχουσι τὴν σήμερον εἰς τὸ ἔθνος, οἵτινες δὲν ἐπιθυμοῦσι τὴν πρόοδον τῶν φώτων· προσέτι, οἱ ἐναντίοι τῆς παιδείας, καὶ πολλοὶ καὶ ἰσχυροὶ ἂν ὑποτεθῶσι, δὲν δύνανται πλέον νὰ σβύσωσι τὴν δίψαν τῆς μαθήσεως, ἥτις τόσοι γενικῶς κατέλαβε τοὺς ὁμογενεῖς· ἡ κακὴ κατάσταση, εἰς ἣν εὐρίσκονται τὰ ἐν Γουρκίᾳ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, δὲν προέρχεται βεβαίως ἀπὸ τὴν ἑλλειψιν φιλομαθείας, ἀλλὰ προδήλως ἀπὸ τὴν ἑλλειψιν τῶν μέσων, τουτέστι τὴν ἑλλειψιν τῶν σταθερῶν χρηματικῶν πόρων, τὴν ἑλλειψιν τῶν ἀρμοδίων διδασκάλων, καὶ τὴν ἑλλειψιν τῶν ἀναγκαίων βιβλίων· ἢ, ἂν θέλῃ τις συντομώτερον καὶ γενικώτερον νὰ ἐκφρασθῇ, δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ αἷτιον ὅλου τοῦ κακοῦ εἶναι ἡ ἑλλειψὶς σταθερῶν πόρων· καθότι διὰ τῶν χρημάτων καὶ διδασκαλοὶ ἠδύνατο νὰ δημιουργηθῶσι, καὶ τὰ ἀπαιτούμενα βιβλία νὰ ἐκδοθῶσιν. Ὅποταν κοινότης ἢ δῆμος τις αἰσθάνηται τὴν ἀνάγκην τῆς παιδείας, καὶ ἔχῃ ἱκανὰ χρηματικὰ μέσα, ὁπλὸν ὅτι δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ